

دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

آیین نامه دانشگاهی کمیته اخلاق در آموزش

ویرایش تیر ۹۹

معاونت آموزشی دانشگاه مطابق با دستورالعملهای وزارتی و همچنین همراهی با استانداردهای بین المللی، اقدام به تشکیل ساختار جدیدی تحت عنوان کمیته اخلاق در آموزش علوم پزشکی نموده است. این کمیته در صدد است رعایت الزامات اخلاقی و علمی در آموزش علوم پزشکی که یکی از ضرورت‌های نظام آموزش پزشکی کشور است را رسمیت ببخشد. کمیته اخلاق در آموزش علوم پزشکی مرجع تصمیم‌گیری در مورد آموزش اخلاق پزشکی و اخلاق در آموزش علوم پزشکی در دانشگاه است. این آیین‌نامه به منظور بهره‌مندی از امکانات و توانمندی‌های دانشگاه بویژه اعضای هیات علمی و دانشجویان جهت ارتقاء کمی و کیفی اخلاق در آموزش علوم پزشکی و ضابطه مند نمودن فرآیند الگو سازی، پیاده سازی و ارزشیابی موضوعات اخلاق در آموزش علوم پزشکی در سطح دانشگاه تدوین شده است و کلیات آن در شورای آموزشی دانشگاه به تصویب رسیده و از تاریخ ابلاغ، قابل اجرا است.

ماده ۱: تعاریف:

(واژه‌های مندرج در این آیین‌نامه، در معانی ذیل به کار رفته است)

۱-۱ کمیته دانشگاهی: کمیته دانشگاهی اخلاق در آموزش علوم پزشکی ناظر کمیته ملی اخلاق در آموزش علوم پزشکی کشور در دانشگاههای علوم پزشکی کشور است که با محوریت گروههای آموزشی اخلاق پزشکی تشکیل شده و مسئول اجرا، نظارت و ایجاد هماهنگی در آموزش اخلاق پزشکی کشور است. این کمیته تحت نظارت شورای اخلاق دانشگاه فعالیت می‌کند.

۲-۱ کدهای اخلاقی: مجموعه مقررات، الزامات یا راهنماهای اخلاقی که براساس ملاحظات اخلاقی در مورد آموزش علوم پزشکی از سوی مراجع ذیصلاح ابلاغ میشود.

۳-۱ آموزش اخلاق پزشکی: در این سند منظور کلیه فعالیتهای آموزشی اخلاق و تعهد حرفه‌ای در حوزه‌های مختلف علوم پزشکی است

۴-۱ درسنامه: به محتوای آموزشی اخلاق در علوم پزشکی اطلاق می‌شود که می‌تواند بسته به رشته و مقطع تحصیلی متفاوت باشد. لازم است که درسنامه مستند بوده و توسط دبیرخانه تخصصی مربوطه و کمیته ملی اخلاق در آموزش پزشکی کشور به تصویب رسیده باشد

۵-۱ سرفصل دروس: هر درسنامه لازم است که در بر گیرنده کلیه عناوین و سرفصلهای دروس مندرج در برنامه درسی باشد. علاوه بر این اهداف کلی و اختصاصی هر یک از عناوین مشخص باشد. همچنین مدت زمان لازم برای تدریس هر عنوان باید از قبل پیش بینی شده باشد

کمیته های دانشگاهی اخلاق در آموزش علوم پزشکی

کمیته دانشگاهی اخلاق در آموزش علوم پزشکی با محوریت گروه اخلاق پزشکی دانشگاه ، کمیته متناظر کمیته ملی اخلاق در آموزش پزشکی در دانشگاههای علوم پزشکی کشور است.

ماده ۲ : (وظایف کمیته دانشگاهی اخلاق در آموزش پزشکی)

۱. بررسی وضعیت آموزش درس اخلاق علوم پزشکی در دانشگاه تابعه
۲. پیگیری تدوین درسنامه های اخلاق علوم پزشکی در دانشگاه تابعه
۳. حمایت و توانمندسازی اعضای هیات علمی برای ارتقا کیفیت آموزش اخلاق پزشکی
۴. حمایت و توانمندسازی اعضای هیات علمی برای ارتقا کیفیت آموزش پروفشنالیسم
۵. همکاری در تدوین و برنامه ریزی آموزش اخلاق پزشکی
۶. همکاری در تدوین و برنامه ریزی آموزش پروفشنالیسم
۷. ایجاد هماهنگی در آموزش اخلاق پزشکی و پروفشنالیسم بر مبنای مصوبات کمیته ملی
۸. اجرای فعالیتهای آموزشی برنامه راهبردی جهت توسعه آموزش اخلاق پزشکی در دانشگاه تابعه
۹. پیگیری و نظارت بر رعایت اخلاق در آموزش علوم پزشکی
۱۰. پیش بینی ساز و کار مناسب برای رصد وضعیت رعایت موازین اخلاقی و حرفه ای توسط دانشجویان و اعضای هیات علمی و کارکنان

ماده ۳: (اعضای کمیته های دانشگاهی اخلاق در آموزش علوم پزشکی)

۱-۳ کمیته دانشگاهی اخلاق در آموزش علوم پزشکی دارای اعضای به شرح ذیل است:

۱. رئیس دانشگاه (رئیس کمیته)
۲. معاون آموزشی دانشگاه (دبیر کمیته)
۳. مسئول آموزش مداوم دانشگاه
۴. مسئول آموزش ضمن خدمت کارکنان دانشگاه

۵. مدیر گروه اخلاق پزشکی

۶. معاون آموزشی و معاون پژوهشی گروه اخلاق پزشکی

۷. رئیس مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه

۸. ۳ نفر از گروه آموزشی اخلاق پزشکی به انتخاب مدیر گروه اخلاق پزشکی (اعضای حقیقی)

۹. بنا به شرایط و بر حسب موضوع یک نفر از مدرسان اخلاق پزشکی در هر یک گروههای آموزشی دانشگاههای علوم پزشکی شامل گروههای بالینی، علوم پایه، علوم دارویی، دندانپزشکی و پیراپزشکی و غیره که دارای سابقه تدریس اخلاق پزشکی به مدت ۳ سال و بیشتر باشند و ۳ نفر از روسای دانشکده ها می توانند برای شرکت در جلسه دعوت شوند

تبصره یک- گروه آموزشی اخلاق پزشکی گروهی است که از نظر ساختاری به دانشگاه تعلق داشته و موظف به ارائه خدمات آموزشی اخلاق پزشکی و ایجاد هماهنگی در کلیه دانشکده ها می باشد. عضویت در سایر گروههای آموزشی مانع عضویت دوگانه افراد در گروه آموزشی اخلاق پزشکی نمی شود.

تبصره دو- رییس دانشگاه می تواند ریاست کمیته را به معاون آموزشی واگذار نماید. در این صورت دبیر کمیته مدیر گروه اخلاق پزشکی خواهد بود.

ماده ۴ (نحوه انتصاب اعضای کمیته دانشگاهی اخلاق در آموزش علوم پزشکی)

۴-۱ احکام اعضای کمیته دانشگاهی اخلاق در آموزش علوم پزشکی پس از تایید رئیس کمیته اخلاق در آموزش علوم پزشکی دانشگاه (رئیس دانشگاه) جهت ۴ سال صادر میشود

ماده ۵ (شرایط عضویت اعضا)

۵-۱ اعضای کمیته دانشگاهی باید دورههای مرتبط با آموزش اخلاق پزشکی را گذرانده و دانش و مهارتهای لازم را به منظور استفاده از روشهای نوآورانه آموزش اخلاق پزشکی دارا باشند.

ماده ۶ (جلسات کمیته دانشگاهی اخلاق در آموزش علوم پزشکی)

۶-۱ رئیس یا دبیر کمیته مسئول برگزاری جلسات کمیته دانشگاهی بر مبنای برنامه ای منظم و از پیش تعیین شده است

۲-۶ وظایف دبیر کمیته دانشگاهی عبارت است از

۱. اداره جلسات کمیته در غیاب رئیس کمیته دانشگاهی

۲. تنظیم دستورکار، صورتجلسات، دعوت و حضور و غیاب اعضا، تهیه و تنظیم مکاتبات

۳-۶ وظایف رئیس کمیته دانشگاهی عبارت است از :

۱. امضای مصوبات گروه

۲. ارسال گزارش حداقل سالانه به کمیته ملی اخلاق در آموزش علوم پزشکی

ماده ۷ (تشکیل جلسات کمیته دانشگاهی)

۷-۱ حد نصاب لازم برای تشکیل و رسمیت یافتن جلسات گروه، حضور نصف بعلاوه یک کل اعضای کمیته است

۷-۲ حضور رئیس یا دبیر کمیته برای رسمیت یافتن جلسه ضروری است

۷-۳ جلسات باید با رعایت حد اعلای محرمانگی و حسن نیت و بدون هرگونه تعارض یا اشتراک منافع تشکیل شود.

۷-۴ لازم است در اولین جلسه هر یک از اعضای کمیته به حسن نیت، آشکار سازی هر گونه تعارض منافع و رعایت حد اعلای محرمانگی متعهد شوند.

۷-۵ ارائه نظرات کتبی اعضای غایب نیز برای روشن سازی بحث و گفتگو مجاز است، اما فقط آن اعضایی که در جلسه کمیته شرکت نموده اند، حق رأی دارند. نظرات کتبی اعضای غایب در جلسه، قرائت و به صورت جلسه ضمیمه میشود

۷-۶ درج موارد زیر در صورتجلسات کمیته دانشگاهی ضروری است . :تاریخ تشکیل جلسه به روز، ماه و سال، ساعت و مدت برگزاری جلسه، محل تشکیل جلسه، نام و نام خانوادگی تدوین کننده گزارش، نام و نام خانوادگی و عنوان حاضران و غایبان جلسه . موضوعات مطرح شده، توصیه ها، جزئیات بحث و تصمیمهای اتخاذ شده و ذکر نظرات تمام اعضا، شامل نظرات مخالف و موافق

ماده ۸ (مصوبات کمیته دانشگاهی . نام و نامخانوادگی اعضای حاضر کمیته با ذکر رتبه علمی و سمت آنها در کمیته جهت امضای اعضا)

۸-۱ تصمیمات کمیته دانشگاهی باید به صورت مکتوب به دبیرخانه کمیته ملی اخلاق در آموزش علوم پزشکی تسلیم شود

ماده ۹ بودجه کمیته دانشگاهی کلیه هزینه های کمیته دانشگاهی توسط معاونت آموزشی دانشگاه تامین می شود.

ماده ۱۰ (گزارشهای کمیته دانشگاهی)

۱۰-۱ حداکثر ظرف دو ماه پس از پایان سال، کمیته دانشگاهی باید گزارش سالانه خود را به کمیته ملی ارائه کند .

۱۰-۲ گزارش کمیته دانشگاهی باید شامل اطلاعات زیر باشد: پزشکی . گزارش پیشرفت برنامههای راهبردی و عملیاتی آموزش اخلاق در علوم پزشکی و اخلاق در آموزش علوم . فهرستی از موضوعات مطرح شده و ذکر تصمیمهای اتخاذ شده . تعداد و تاریخ جلسات برگزار شده . نام، وابستگی اعضای کمیته . خلاصه گزارش فعالیتهای گروه اخلاق پزشکی

۱۰-۳ کمیته دانشگاهی باید تمامی مستندات و گزارشات و صورتجلسات خود را نگهداری کند.

ماده ۱۱ اصول کلی ناظر بر گروههای آموزشی اخلاق پزشکی

گروههای آموزشی اخلاق پزشکی متشکل از افراد دخیل در آموزش اخلاق پزشکی در کلیه گروهها بوده و زیر نظر دانشگاه علوم پزشکی فعالیت می کنند. این گروهها موظفند ضمن در نظر گرفتن اصول کلی آموزش، در تدریس، ایجاد هماهنگی و نظارت بر آموزش اخلاق پزشکی و توسعه کیفی آموزش اخلاق پزشکی بر مبنای آیین نامه های مصوب معاونت آموزشی وزارت بهداشت مشارکت نمایند. محل استقرار این گروه دانشکده پزشکی است.

این آیین نامه شامل ۱۱ ماده و ۲ تبصره در تاریخ ۹۹/۴/۳۱ در جلسه شماره ۴۴۰ شورای آموزشی دانشگاه تصویب گردید و لازم الاجراست.